

રસૂલોની જવાબદારી

﴿ وَأَنْذِرْ عَشِيرَتَكَ الْأَقْرَبِينَ ﴾ الشعراء: ٢١٤

અનુવાદ : “પોતાના સૌથી નજીકના સગાઓને ડરાવો.” (સૂર: શુઅરા, આ. ૨૧૪)

જ્યારે કુર્આનની આ અવતરિત થઈ, તો રસૂલુલ્લાહ ﷺ એ સફા પર્વત પર ચઢીને ‘યા સબાહા – યા સબાહા’ કહીને મક્કાવાસીઓને એકઠા કર્યા. જ્યારે બધા લોકો એકઠા થઈ ગયા, તો આપ ﷺ એ લોકોને સંબોધન કરતાં ફરમાવ્યું :

" أَرَأَيْتُمْ لَوْ أَخْبَرْتُكُمْ أَنَّ خَيْلًا تَخْرُجُ بِسَفْحِ هَذَا الْجَبَلِ أَكُنْتُمْ مُصَدِّقِيَّ .! قَالُوا مَا جَرَّبْنَا عَلَيْكَ كَذِبًا . قَالَ " فَإِنِّي نَذِيرٌ لَكُمْ بَيْنَ يَدَيْ عَذَابٍ .! (مسلم)

અર્થાત્ જો હું એમ કહું કે આ પહાડના પાછળથી એક લશ્કર તમારા પર હુમલો કરવા આવી રહ્યું છે, તો શું તમે મારી વાત માનશો ? લોકોએ જવાબ આપ્યો કે હા, અમે તમને ક્યારેય જૂઠું બોલતા નથી સાંભળ્યા. આપ ﷺ એ લોકોને કહ્યું કે હું તમને એક કઠિન દિવસના અઝાબ (યાતના)થી ડરાવી રહ્યો છું. (મુસ્લિમ)

અલ્લાહ ત્આલા રસૂલોને એટલા માટે મોકલે છે કે તેઓ અલ્લાહના માત્ર એક હોવા અને તેના આજ્ઞાપાલન તરફ લોકોને બોલાવે. અલ્લાહના રસૂલ આ આમંત્રણને સ્વીકારનારા લોકોને જન્મ અને અલ્લાહની પ્રસન્નતાની ખુશખબર આપે છે, તેમજ અલ્લાહના એકત્વ અને તેના આજ્ઞાપાલનનો ઈન્કાર કરનારને જહન્નમ અને અલ્લાહના પ્રકોપની ચેતવણી સંભળાવે છે. અલ્લાહ ત્આલાનો ઈરશાદ છે :

﴿ وَمَا أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ مِنْ رَسُولٍ إِلَّا نُوحِي إِلَيْهِ أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنَا فَاعْبُدُونِ ﴾ الأنبياء: ٢٥

અનુવાદ : “તારાથી પહેલાં પણ જે રસૂલ અમે મોકલ્યો, તેના તરફ એ જ વહી અવતરિત કરી કે મારા સિવાય કોઈ મા’બૂદ (ઉપાસ્ય) નથી. તેથી તમે સૌ મારી જ ઈબાદત કરો.” (અંબિયા, આ. ૨૫)

બીજી જગ્યાએ ફરમાવ્યું :

﴿ وَمَا نُرْسِلُ الْمُرْسَلِينَ إِلَّا مُبَشِّرِينَ وَمُنذِرِينَ فَمَنْ ءَامَنَ وَأَصْلَحَ فَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴾ ٤٨
﴿ وَالَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا يَمَسُّهُمُ الْعَذَابُ بِمَا كَانُوا يَفْسُقُونَ ﴾ الأنعام: ٤٨ - ٤٩

અનુવાદ : “અમે જે રસૂલ મોકલીએ છીએ એટલા માટે તો મોકલીએ છીએ કે તે સદ્ગુરિત્ર લોકો માટે

ખુશખબર આપવાવાળા અને દુરાચારી લોકો માટે ડરાવનાર હોય. પછી જે લોકો તેમની વાત માની લે અને પોતાના વ્યવહારને સુધારી લે તેમના માટે કોઈ ભય અને રંજનો અવસર નથી, અને જેઓ અમારી આયતોને ખોટી ઠેરવે તેઓ પોતાની અવજ્ઞાઓને કારણે સજા ભોગવીને રહેશે.” (સૂર: અન્આમ, આ.૪૮-૪૯)

પયગંબરો મનુષ્ય હોય છે :

પયગંબરો પણ બીજા મનુષ્યોને જેમ મનુષ્ય જ હોય છે. તેમને પણ બીજાઓની જેમ ભૂખ લાગે છે. તેઓ પણ ખુશી અને રંજનો અનુભવ કરે છે. પ્રચલિત માનવીય જરૂરિયાતોની પૂર્તિ તેમને પણ કરવી પડે છે. કાફિરો અને મુશ્કરિકો જ્યારે તેમનાથી એવી વસ્તુઓની માંગણીઓ કરે છે, જે તેમની શક્તિથી બહાર હોય છે, તો તેમને તેમના અસામર્થ્ય પર આશ્ચર્ય થાય છે અને તેઓ કહી દે છે કે તમે તો એક મનુષ્ય છો. કુર્આનમાં છે :

﴿ قُلْ سُبْحَانَ رَبِّيَ هَلْ كُنْتُ إِلَّا بَشَرًا رَسُولًا ﴾ (الإسراء: ٩٣)

અનુવાદ : “હે નબી ﷺ ! તેમને કહો : પવિત્ર અને ખામીરહિત છે મારો પાલનહાર ! શું હું એક સંદેશ લાવનાર મનુષ્ય સિવાય બીજું પણ કંઈ છું ?” (સૂર: ઈસરા, આ.૯૩)

બીજી જગ્યાએ ફરમાવ્યું :

﴿ قُلْ إِنَّمَا أَنَا بَشَرٌ مِّثْلُكُمْ يُوحَىٰ إِلَيَّ ﴾ (الكهف: ١١٠)

અનુવાદ : “તમે કહી દો કે હું તો તમારા જેવો એક મનુષ્ય છું. (અલબત્ત), મારા તરફ વહી કરવામાં આવે છે.” (સૂર: કહફ, આ.૧૧૦)

અલ્લાહ ત્આલા પોતાના બંદાઓમાંથી અમુકને ચૂંટી લે છે અને તેમને બીજાઓ પર શ્રેષ્ઠતા પ્રદાન કરે છે. શરૂઆતથી જ તેમનું એવું પ્રશિક્ષણ કરે છે કે તેઓ ગુનાઓથી પવિત્ર અને શુદ્ધ હોય છે, તેમનાથી ન કોઈ નાનું પાપ થાય છે અને ન મોટું. તેઓ અલ્લાહની સુરક્ષામાં ઉછરે છે. તેઓ પોતાના વ્યક્તિત્વ તેમજ ઉચ્ચ ગુણો અને ચરિત્ર દ્વારા સૌ લોકોમાં વિશિષ્ટ હોય છે, ત્યાં સુધી કે તેઓ બીજાઓ માટે અનુકરણીય નમૂનો (Model) બની જાય છે. લોકો તેમની જેમ બનવાની કોશિશ કરે છે. આ લોકો અલ્લાહના સૌથી શ્રેષ્ઠતમ્ બંદાઓ હોય છે. અલ્લાહ ત્આલાનો ઈરશાદ છે :

﴿ أُولَئِكَ الَّذِينَ آتَيْنَهُمُ الْكِتَابَ وَالْحُكْمَ وَالنُّبُوَّةَ فَإِنْ يَكْفُرْ بِهَا هَؤُلَاءِ فَقَدْ وَكَلْنَا بِهَا قَوْمًا لَّيْسُوا بِهَا بِكَافِرِينَ ﴾ (٨٩) ﴿ أُولَئِكَ الَّذِينَ هَدَىٰ اللَّهُ فَبِهِدَّتْهُمْ آقْدَةٌ ﴾ (٩٠) (الأنعام: ٨٩ - ٩٠)

અનુવાદ : “એ લોકો હતા, જેમને અમે ગ્રંથ અને ‘હુકમ’ (નિર્ણયાત્મક શક્તિ) અને પયગંબરી પ્રદાન કર્યા

હતા. હવે જો આ લોકો તેને માનવાનો ઇન્કાર કરે છે, તો (પરવા નથી), અમે બીજા કેટલાક લોકોને આ ને'મત (કૃપા) સોંપી દીધી છે, જેઓ આનો ઇન્કાર કરનારા નહીં હોય. હે નબી ﷺ ! એ જ લોકો અલ્લાહ તરફથી માર્ગદર્શન-પ્રાપ્ત હતા, તેમના માર્ગ પર તમે ચાલો.” (સૂર: અન્આમ, આ.૮૯-૯૦)

www.uzairfalahi.com